

Kanadai tudósítás*

Továbbra is nagyon jól érzem magam itt, annak ellenére, hogy a gazdaság itt, British Columbiában sincs a legrózsásabb helyzetben. Feleségemnek nagyon szépen megy a „házi óvodája” (teljes létszámmal üzemel, és ez elfogadható megélhetést biztosít), így tudok dolgozni a saját ötleteimen.

A naptávcsővel jó ideig semmi sem történt, de most végre elküldtem egy prototípust egy komoly kanadai cégnek. Mivel évek teltek el szinte eredménytelenül, kiakumuláltam egy másik dolgot. Amit megvalósítottam az a „Traveling Astronomical Education Project” névre hallgat, de én csak vándorcirkusznak nevezem. Szóval vettem — többek között — 4 körtáras diavetítőt és egy négysávos magnót. A szöveg sztereo zenével a 2. és 3. sávon van, míg a szinkronjelek az 1. és 4. sávon. A lényeg az, hogy fotókat készítek a bolygók teljes korongjáról és a bolygók holdjairól, és félgömbre vetítem őket. Hála a félgömb vetítőernyő nagy átmérőjének (ami kb. 76 centis), a képek szinte háromdimenziósak látszanak. Jól mutat pl. a HST Mars-sorozat, vagy a forgó Föld. A közelfelvételeket pedig egy másik, sík ernyőre vetítem, a fontosabb objektumokra lézer mutatóval rámutatva.

Nagyon jó dolog az, hogy azt csinálom, amit szeretek. Ha képeket töltök le az Internetről, lefotózom azokat, vagy éppen maketteket ragasztok, akkor dolgozom... Na persze, nagyon sokat kell azért bajlódni (sok képet számítógéppel teszek szalonképessé, akár több óra munkával — pl. Zoli fiammal „megfosztottuk” a Szaturnuszt az amúgy is vékonyka gyűrűjétől, pixelről pixelre), de megéri, és örömmel is csinálom.

Az iskolák, ha nehezen is, tudnak fizetni. A műsorom ismert és elismert. Tavaly megkaptam a pályázatot a Minisztériumtól és bemutatókat, tartottam a Tudomány és Technológia hét keretében, megkaptam a „Partners in Science Awareness” pályázatot a British Columbiai kormánytól, legutóbb pedig a Kanadai Űrkutatási Hivatali díját utalták ki. (A kapott pénzeket jórészt visszaforgattam a műsorba, így anyagilag még nem vagyok nagyon elengedve.)

Most vettem pl. egy (2 tonnás, 5 ezer köbcentis) Chevrolet station wagent, amivel jobban tudom a cuccokat szállítani (ugyanakkor a járgány jó kis családi autó a maga 8 férőhelyével). Na, de hamarosan megszűnnek a nagyobb kiadásaim és szépen meg fogok élni az általam kiöltött csillagászati ismeretterjesztő műsorokból. Eddig 3 műsorom van: az Utazás a Naprendszerbe, valamint a kétrészes Bolygók. Most csinálók egy negyediket a kanadai űrkutatásról. Azután a 3-D Naprendszer fogom elkészíteni, háromdimenziós képekkel (a Lunar and Planetary Institute rendelkezik 80 ilyen képpel, és megkapom a jogot tőlük a felhasználásra.) Később szeretnék egy műsort a Marsról és egy másikat a Jupiterről és holdjairól, valamint a Földről, a Holdról és a Napról. Szerencsére a szondák ontják a képeket, ami jó propagandát szolgáltat a műsoromhoz.

Egyik legnagyobb gyermekkori álmom valósul meg a meteorit-gyűjtéssel is. Már van egy kisebb kollekción, amit az előadásaim után a gyerekeknek is meg tudok mutatni az iskolákban, de szeretnék egy olyan gyűjteményt, aniben minden fontosabb — és általam elérhető — égi kövecskéből van egy kis darab. Legféltebb kincsem egy icipici Zaganu, ami egy darabka Mars! Szeretnék venni egy szeletet a Vesta-meteoritból, egy üstökös darabját (Murchison), valamint egy részt a Naprendszer őanyagát tartalmazó Allende-meteoritból.

Szóval eddig sem hoztam szegényt az MCSE-re. Sok segítséget kapok itt; jó kapcsolatom van pl. az itteni szerveze-

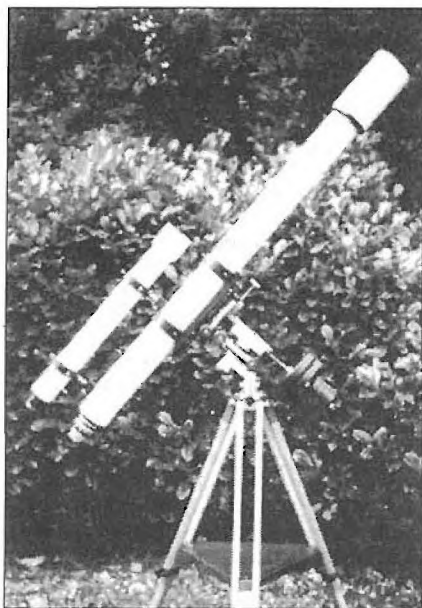
* A „tudósítás” előző része a Meteor 1994/5. számában olvasható

tekkel (Egyetem, Királyi Csillagászati Társaság, Csillagvizsgáló, Minisztériumok stb.). Az igaz, hogy iszonyatos kitartás van bennem — szerencsére itt ez tűnik a legfontosabbnak. Anígy itt több szakképzett csillagász csökkentett munkaidőben dolgozik, vagy el kellett hogy hagyja a pályát, addig nekem fizetnek a csillagászati ismeretterjesztő munkámért. Igaz, a kitartáson kívül még egy (ill. három) dolgot vesznek figyelembe: a rátermettséget, az ötletességet, valamint azt, hogy van-e igény arra a bizonyos produktumra. És ezek itt szerencsére fontosabbak, mint a papírok vagy az összeköttetés.

*Virág Pál, Kanada
E-mail: pvirag@horizon.bc.ca*

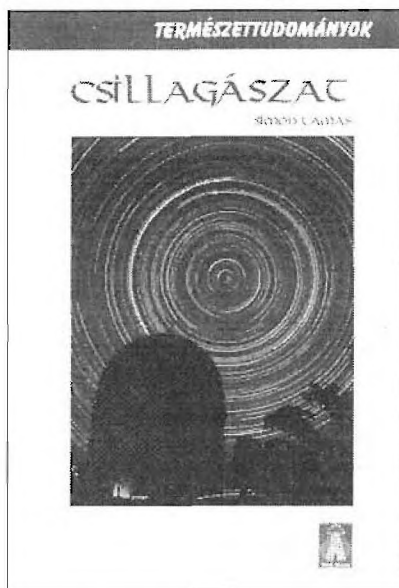
Példamutató távcső

Az alábbiakban szombathelyi tagtársunk, Péntek Kálmán 80/1200-as refraktoráról készített fényképét mutatjuk be.

Könyvajánlat

Simon Tamás: Csillagászat

A könyv harmadik kiadása egyrészt ismeretterjesztő mű, másrészt didaktikailag szigorúan szerkesztett gimnáziumi tankönyv, így minden érdeklődő választ kaphat a csillagászzal kapcsolatos alapvető kérdésekre.

Jelentős hangsúlyt kap a csillagászat-történet; miközben felvonulnak előttünk a régi idők nagy csillagásza, magunk is részesei leszünk a felfedezés élményének. Ezután szűkebb kozmikus környezetünk, a Naprendszer részletes bemutatása következik, majd a csillagok és galaxisok közé vezet az út. A gazdagon illusztrált könyv a Világegyetem és a Naprendszer keletkezését leíró elméletek megismertetésével zárul.

A könyv ára 680 Ft. **Megrendelhető vagy megvásárolható:** AKG Kiadó, 1035 Budapest, Szentendrei út 9. Telefon: 250-3762, Fax: 168-8840

Apróhirdetések

SEGÉDOPTIKÁT KERESÉK! Vásárolnék egy 30x42-es elliptikus segédtükröt vagy egy 30x40-es prizmat. Rác Zoltán, 8800 Nagykanizsa, Platán sor 7/b.

VENNÉK kizárólag minőségi okulárt 4-9 mm közti fókusszal. Ajánlatokat típus- és árjelöléssel a következő címre kérem: Kárpáti Endre, 1039 Budapest, Bálint Gy. u. 11., tel.: 245-3552 (este)

ELADÓ egy 150/1700-as alumíniumozásra szoruló főtükör, 4500 Ft-ért. Weintraut József, 7720 Pécsvárad, Munkácsy u. 17.

ELADÓ kitűnő képalkotású 72/500-as MOM távcső. Gyári német tengelykereszt, kétirányú finommozgás, fogasléces okulár-kiluzat (24,5 mm). Bagyinszki Tamás, 3100 Salgótarján, Úttörők u. 5., tel.: (32) 316-878, 18:00 után

ELADÓ 196/1006-os Csatlós-tükör aluzva, síktükrökkel (24 000 Ft); 50/350-es objektív (4000 Ft) 7x50-es Zeiss-binokulár alkatrésznek. VENNÉK: Csillagászati évkönyv köteteit (1987, 1988, 1989, 1990, 1991). Ifj. Erdei József, 7132 Bogyiszló, Horvéd u. 87., tel.: (74) 440-044/gépműhely 7-16-ig.

ELADÓ Zeiss 50/540 tubusban, 27 cm-es Dobson, 30 és 70 mm-es kistengelyű segédtükrök. Szabó Sándor, 9400 Sopron, Baross u. 12., tel.: (99) 332-548, E-mail: sszabo@syneco.hu

ELADÓK 57/180 mm-es akromátok kereső-távcsőhöz (1200 Ft/db). Megrendelhetők rózsaszín postautalványon az MCSI-től, címünk: 1461 Budapest, Pf. 219.

**Eladók finommozgatással
ellátott kis méretű
távcsőmechanikák háromlábú
faállvánnyal 50/540-től
72/500 lencsés műszerekhez.
Réti Lajos, 9023 Győr, Ifjúság
krt. 51. 4/15.
Tel.: (96) 432-663**

JAPÁN ORTHO OKULÁROK MÉG MINDIG A TAVALYI ÁRAKON!

4, 5 mm ortho (24,5)	9800 Ft
6, 7, 9, 12.5 mm ortho (24,5)	8800 Ft
18, 25 mm ortho (24,5)	8800 Ft
31,7 mm Barlow	8200 Ft
31,7 mm zenitprizma	8500 Ft
50/540 Zeiss tubusban	15000 Ft

Újra rendelhetők Jávorka-féle parabolatükrök!
104/415, 170/1150, 200/1200, 250/1500 mm
Segédtükrök: 30x40, 40x60, 50x71, 70x98,
80x113, 90x127 mm

Szabó Sándor, tel.: 99/332-548
9400 Sopron, Baross u. 12.
E-mail: sszabo@syneco.hu

Ráktanya Téged is vár!

A sok éves hagyományt folytatva, az őszi-téli időszakban ismét várjuk az észlelni vágyókat Ráktanyán. A szállás díja tagoknak 150 Ft éjszakánként, nem tagoknak 250 Ft, az étkezéssel mindenkinek magának kell gondoskodnia (főzési lehetőség van)! Lehetőleg mindenki hozza el saját távcsövét is! Az észlelőhétvégék időpontjai:
november 28-30., december 28-30.
1998. január 30-február 1.,
február 27-március 1.
A december 30-január 4. közötti időszakra észlelő évvégét is szervezünk, de ez a rendezvény csak akkor lesz megtartva, ha december 1-jéig megfelelő létszámú érdeklődő jelentkezik.
Jelentkezés: Sárneckzy Krisztián,
Tel.: (1)153-4902, E-mail: sky@mcse.hu